

Havel se po 56 letech vrátil na prkna pardubického divadla

Recenze

LUKÁŠ DUBSKÝ

V omezeném počtu a s respirátory, ale přece. Východočeské divadlo Pardubice mohlo po dlouhé koronavirové pauze přivítat diváky na premiéře absurdní komedie Václava Havla Zahradní slavnost.

Je to pochopitelná dramaturgická volba splácející tak dluh vůči hrám bývalého českého prezidenta. Na prknech pardubického divadla byla totiž Havlova hra uvedena pouze jednou a to už v roce 1965 jeho Vyrozumění. Zahradní slavnost je textem ještě starším, který vznikl na začátku šedesátých let. Hra je v tomto období částečně ukotvena odkazem na socialistické fráze, kdy řeč stále méně reflektuje skutečnost. Ve světle posledních pandemických měsíců lze říci, že text poměrně věrně popisuje i realitu značné části vládních tiskových konferencí.

DOKONALÁ PROMĚNA

Zahradní slavnost ovšem není politická satira, režiséra Břetislava Rychlíka zajímá hlavně absurdita lidského žití a vyprázdňenost společenského života schovaného za bezobsažné fráze. Hlavní hrdina Havlovy hry Hugo Pludek (Petr Borovec) je ukázkou tvárného člověka, který nemá vlastní názor a jako houba tak do sebe může nasávat názory a vzor-

ce chování ostatních. Dokáže tak dokonale ovládnout prostředí a adaptovat se na systém, v němž si nikdo nemůže být jistý svým postavením. Jeho proměna je natolik dokonalá, že ho na konci nepoznávají už ani vlastní rodiče (Radek Žák a Romana Chvalová), kteří ho vstříhli slibné kariéře vyslali.

Borovec (*na snímku vpravo*) hraje Huga jako nenápadného člověka, má dobřácký vzhled, okolí neovládá siláckým projevem jako zahajovač Ferda Plzák (Ladislav Špiner) ani mnohahlavným opakováním frázi a pokynů jako likvidační tajemníci (Petra Janečková a Martin Mejzlík). Přesto je to právě on, kdo tuhle šachovou partii vyhrává a dostává se tak na pomyslný vrchol hierarchie.

Scéna i kostýmy posilují pocit neosobnosti světa Zahradní slavnosti. Režisér Rychlík hodně akcentoval komické prvky předlohy,

nejvíce pobaví smysluprostá lidová moudra, jimiž nešetří především Hugův otec. Temnější podtóny odosobněného systému se prosazují o něco méně, byť zakončení je bezmála apokalyptické. Závěrečné babišovské „Čau lidi“ už působí zbytečně doslovně, Havlův text je vystavený tak, že nenechá na pochybách, že míří i na současné politické elity.

Absurdní dramatika není v Pardubicích k vidění často. Ale je dobře, když se divadlo vydá i do neprobádaných vod, může to být obcerstující pro diváky i herce.

